Mitmed käivad minu kingades – lapsest lähtuv tegevuskultuur. Osalev laps, õpetaja, lapsevanem.

MAARIKA PUKK

TAMPERE ÜLIKOOLI DOKTOR, TALLINNA ÜLIKOOLI RAKVERE KOLLEDŽI LEKTOR

Mitmed käivad minu kingades – lapsest lähtuv tegevuskultuur. Osalev laps, õpetaja, lapsevanem.

Alusharidusel on kultuuriline ülesanne (Pukk 2015,21)

eestlust ja rahvust ei looda hirmutamise kaudu, vaid kultuuri, arutluste, vastastikuse lugupidamise ja ligimisearmastuse kaudu

oskus õppida, hoidma oma imelist elu eeldab arusaama, et elu ei saanud alguse meie sündimisest, vaid teised on olnud siin enne meid, me kõnnime nende jälgedes

meil on kiituse asemel kombeks öelda, et alati saab paremini ,või küsida, miks tehtud pole veel seda, teist ja kolmandat. Aga oma tuleviku huvides peaksime õppima üksteist (taas) väärtustama.

CHILD INITIATED EDUCATION-rahvusvaheline lapsest lähtuv töörühm

JARMO KINOS	MAARIKA PUKK	LEENA - HELEVAARA-ROBERDSON
Turku	Tallinna, Viro	Lontoo, Englanti

1.-3.8. 2016 Tallinna, Lapsest lähtuva kasvatuse töörühm

Lasteaia pedagoogilise kultuuri määratlemine

Täiskasvanute osalemist alushariduses saab kirjeldada mõistega „pedagoogiline kultuur“

Pedagoogiline kultuur sünnib praktilise kasvatus- ja õppimistegevuse ajaloolises arengus.

Laste endi poolt loodud kultuur sünnib ja vormub argipäeva sotsiaalses suhtlemises lasteaiapäeva jooksul.

Oluline on mõista täiskasvanute ja laste maailmade sisemist ning vastastikust mõju.

Küsimused lasteaiatöötajale

Kas laps on saanud väljendada oma seisukohti?

Kas lapsed on saanud täna päeva kavandamisel kaasa rääkida?

Kas lapsed on saanud täna vastu võtta otsuseid?

Kas lapse mõttel on olnud mõju? Kas ta on saanud oma mõtte teha teoks?

Tegevuskultuuri täpsustamine

Tegevuskultuur tekib ja moodustub inimeste kaudu. Tegevuskultuur on inimeste tegevuse tulemus. Tegevuskultuur koosneb nii täiskasvanute kui ka laste osalemisest.

Laps osaleb planeerimises ja teostuses.

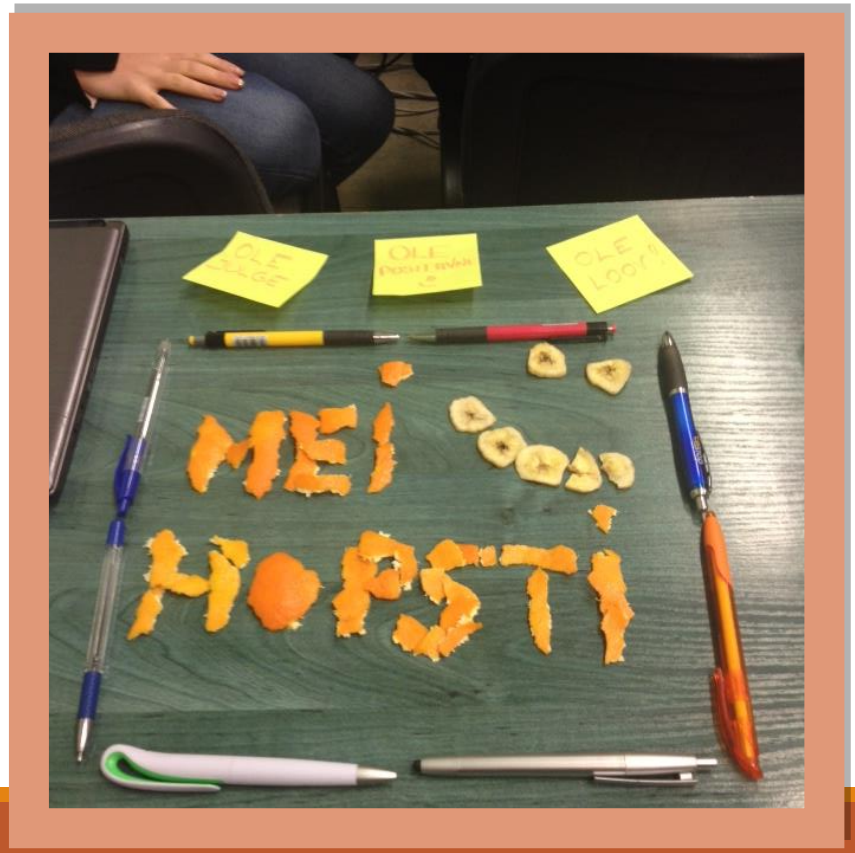

Lasteaiaõpetaja kui Lydia Koidula (Pukk 2015, 108)

Õpetaja peab lugu lapsest kui isiksusest

Õpetaja kui usaldusväärne partner lapsele

Õpetaja mõistab ja arvestab laste huvidega

Laste ideede väärtustamine ja nende ellu viimne

Õpetaja loob eeldused laste spontaanseks õppimiseks

Siiras osalemine

Õpetaja vastutus on luua tasakaal aktiivse tegutsemise ja “lihtsalt“ olemise vahel

Õpetaja on tähelepanelik laste küsimuste suhtes ning suunab otsima nendel vastuseid

Lapsest lähtuv tegevuskultuur

Arutelu

Mäng

Projektitöö ja pedagoogiline dokumenteerimine

Alarühmade töö

Lugude jutustamine

Draama

Laste omakultuur-tuleviku tugisammas

Lapse huvidest lähtuv tegevuskultuur

Laps õpib kogedes, küsides, ise vastuseid otsides

Tegevus algab lapse algatusel, innustusest ja huvidest

Alushariduses tehakse jälgi, mis mõjutab inimese kogu elukaart

Väärtustades oma „lasteaia lugu“ oleme ühenduses eelmiste põlvkondade ja nende loodud väärtustega, mis teebki lasteaia narratiivi väärikaks ja suureks ning aitab orienteeruda tänases päevas, luues uusi inimese elu valdkondi toetavaid väärtusi.

Kasutatud kirjandus

Kinos, J., Robertson, L. H., Barbour, N. & Pukk, M. 2016. Child-initiated Pedagogies - Moving towards democratically appropriate practices in Finland, Estonia, and England and the USA. Childhood Education. Vol 92.Issue 5, 2016. Taylor & Francis.

Helavaara Robertson, L., Kinos, J., Barbour N., Pukk, M. & Leif Rosqvist. 2015. Child-initiated pedagogies in Finland, Estonia and England: exploring young children's views on decisions. Early Child Development and Care and care. Special issues: Early Childhood Pedagogy. The Journal of Early Childhood Teacher Education. Vol 185. Issue 11-12, 2015. London: Routledge and Taylor & Francis.

Pukk, M. 2015 Varhaiskasvatus Virossa. Aikalaiskuvauksia lastentarhatoiminnan alkuajoista nykypäivään. Acta Universitatis Tampere 2068

Kinos, J. & Pukk, M. 2010. Lapsest lähtuv kasvatus.Lapse huvid esile. Tea ja toimeta. Tallinn: Ilo.

Kinos, J. 2002. Kohti lapsilähtöisen varhaiskasvatuksen teoriaa. Kasvatus. 33(2).